

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ САМОСТІЙНОЇ
РОБОТИ СТУДЕНТІВ
з дисципліни
“ІНВЕСТИЦІЙНЕ КРЕДИТУВАННЯ”
(для бакалаврів)**

МАУП

Київ 2008

Підготовлено старшим викладачем кафедри банківської та страхової справи
Н. І Чередніченко

Затверджено на засіданні кафедри банківської та страхової справи
(протокол № 4 від 03.10.07)

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом

Чередніченко Н. І. Методичні рекомендації щодо забезпечення самостійної роботи студентів з дисципліни “Інвестиційне кредитування” (для бакалаврів). — К.: МАУП, 2008. — 66 с.

Методичні рекомендації містять пояснювальну записку, загальні рекомендації щодо організації самостійної роботи, тематичний план, зміст дисципліни “Інвестиційне кредитування” за модулями, контрольні та дискусійні питання до семінарських завдань, практичні завдання для аудиторної та позааудиторної роботи, завдання для самостійної роботи, тестові питання, а також список літератури.

© Міжрегіональна Академія
управління персоналом (МАУП), 2008

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Об'єктивна розбіжність руху матеріальних і грошових потоків у процесі відтворення суспільного продукту зумовлює необхідність інвестиційного кредиту. Потреба в інвестиційному кредиті виникає через різницю у величині і термінах повернення капіталу, спрямованого у виробництво в процесі інвестиційної діяльності, а також у зв'язку з необхідністю одночасної інвестиції великих грошових коштів для розширення виробничого процесу. Водночас внаслідок утворення тимчасово вільних капіталів та їх руху формується можливість фінансування за рахунок інвестиційного кредиту.

Мета вивчення дисципліни “Інвестиційне кредитування” – формування системи знань з теорії та практики організації інвестиційного кредитування в Україні. Предметом курсу є відносини, що виникають у процесі інвестиційного кредитування між банком та позичальником. Під час вивчення дисципліни розглядаються теоретичні та методологічні основи кредитних відносин, які виникають в процесі інвестиційного кредитування, а також особливості банківського, державного, споживчого, іпотечного кредиту тощо.

Завдання студентів у процесі вивчення дисципліни “Інвестиційне кредитування”:

- визначити особливості, переваги та недоліки інвестиційного кредиту як методу фінансування інвестиційної діяльності;
- систематизувати особливості кредитних відносин, що притаманні інвестиційному кредиту;
- навчитися визначити сутність і цілі, загальні риси та відмінності таких різновидів інвестиційного кредитування, як державне, банківське, іпотечне, споживче кредитування;
- оволодіти методами оцінки фінансового стану позичальника;
- навчитися визначати ефективність інвестиційних проектів і проводити оцінку доцільності їх кредитування;
- оволодіти методами оцінки ризикованості проекту та підходами до управління і мінімізації ризиків;
- ознайомитися з нормативно-правовою базою реалізації інвестиційного кредитування на Україні.

Важливою складовою роботи студентів є самостійна підготовка ними матеріалів, питань, завдань з кожної теми навчального курсу. Оскільки навчальним планом передбачено виділення навчального

часу для самостійної роботи студентів, частина обов'язкового програмного матеріалу вноситься на самостійне вивчення студентами.

Самостійна робота є обов'язковою при підготовці до практичних занять, для складання заліку з навчальної дисципліни, тому вона повинна мати систематичний та плановий характер і обов'язково завершуватись перевіркою знань студентів.

Самостійна робота є складовою навчального процесу, важливим чинником, який формує вміння навчатися, сприяє активізації засвоєння знань. Значно підвищується значення та статус самостійної роботи при запровадженні кредитно-модульної технології навчання, за якою скорочується обсяг аудиторної роботи.

Мета самостійної роботи — сприяти засвоєнню в повному обсязі навчальної програми та формуванню самостійності як особистісної риси та важливої професійної якості — уміння систематизувати, планувати та контролювати власну діяльність.

Форми самостійної роботи:

- опрацювання лекційного матеріалу;
- підготовка до практичних занять;
- самостійна робота з підручником, науковою та періодичною літературою;
- вивчення та аналіз законодавчих та нормативних документів;
- пошук та опрацювання матеріалів через мережу Інтернет;
- узагальнення та аналіз фактичних даних;
- проведення самостійних наукових досліджень;
- підготовка аналітичних записок, доповідей, рефератів, презентацій;
- виконання індивідуальних завдань;
- написання контрольних робіт;
- підготовка до заліку.

Методичні рекомендації до самостійної роботи з дисципліни “Інвестиційне кредитування” розроблено відповідно до програми курсу “Інвестиційне кредитування” для студентів напряму підготовки 050 “Економіка і підприємництво” освітньо-кваліфікаційного рівня “спеціаліст”. Методичні рекомендації призначені для підготовки до практичних та семінарських занять, самостійної та індивідуальної роботи над дисципліною, підготовки до заліку студентів як стаціонарної, так і заочної форми навчання.

Відповідно до програми курсу методичні рекомендації містять завдання з основних розділів курсу “Інвестиційне кредитування”.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
дисципліни
“ІНВЕСТИЦІЙНЕ КРЕДИТУВАННЯ”

№ пор.	Назва змістового модуля і теми
	Змістовий модуль I. Зміст та особливості організації інвестиційного кредитування
1	Сутність інвестиційного кредиту
2	Банківське інвестиційне кредитування (види та об'єкти)
3	Організація банківського інвестиційного кредитування
4	Банківська експертиза доцільності та ефективності кредитування інвестиційних проєктів
	Змістовий модуль II. Характеристика форм інвестиційного кредиту
5	Державне інвестиційне кредитування
6	Споживче інвестиційне кредитування
7	Інвестиційне кредитування під заставу нерухомості (іпотечне кредитування)
8	Лізинг
9	Міжнародний інвестиційний кредит
10	Управління ризиками при інвестиційному кредитуванні

ЗМІСТ
дисципліни
“ІНВЕСТИЦІЙНЕ КРЕДИТУВАННЯ”

Змістовий модуль I. Зміст та особливості організації інвестиційного кредитування

Тема 1. Сутність інвестиційного кредиту

Поняття інвестиційного кредиту. Особливості реалізації кредитних відносин в інвестиційній сфері. Переваги кредитного методу фінансування інвестиційної діяльності суб'єктів господарювання.

Об'єкти інвестиційного кредитування. Форми інвестиційних проєктів. Інвестиційний цикл та його фази. Стадії передінвестиційної фази. Стадії інвестиційної фази. Моніторинг інвестиційних проєктів. Експлуатаційна фаза. Поняття проєктного циклу (формулювання проєкту, розробка, експертиза, реалізація проєкту, оцінка результатів). Учасники інвестиційного кредитування: прямі та непрямі учасники.

Література: основна [13; 29–32; 34; 35; 38; 46; 47; 49; 52];
додаткова [66; 67; 72;79]

Контрольні питання до семінарського заняття

Характеристика об'єктів інвестиційного кредитування (будівництво нових підприємств, технічне переозброєння та реконструкція діючих, інноваційні заходи підприємств, витрати тощо).

Критерії, яким мають відповідати об'єкти інвестиційного кредитування.

Інвестиційний проєкт: поняття, форми (нульовий, реконструкції, розширення).

Характеристика фаз інвестиційного циклу (передінвестиційна, інвестиційна, виробнича) та їх стадій.

Дискусійні питання до семінарського заняття

1. Пригадайте відомі вам способи фінансування інвестиційної діяльності суб'єктів господарювання і визначте їх переваги та недоліки. Спробуйте пояснити, чим зумовлена об'єктивна необхідність використання інвестиційного кредиту. Які специфічні ознаки притаманні йому?

Питання для самостійного вивчення

1. Учасники інвестиційного кредитування (кредитори, інвестори, замовники, страхові компанії, гарантійні фонди, інжинірингово-консалтингові фірми, забудовники). Непрямі учасники (державні органи, державні та громадські організації) та їх завдання [35, с. 12–14].

Завдання до практичного заняття

Завдання 1. Підприємство планує реалізувати інвестиційний проєкт вартістю 240 тис. грн. Вартість позичкового капіталу становить 12%, а ставка дохідності інвестованого капіталу – 14%. Визначте рентабельність власного капіталу та його відносну зміну, якщо част-

ка боргу у структурі капіталу збільшиться з 40% до 60%; розрахуйте рівень фінансового важеля за кожною структурою капіталу.

Практичне завдання для самостійної роботи

Завдання 1. Підприємство має інвестиційну потребу в залученні 5000 тис. грн. для придбання нової технологічної лінії. Розроблено два альтернативні плани фінансування: випуск простих акцій та отримання кредиту. Вартість обох альтернативних джерел становить 16%. Виручка від запровадження нового обладнання прогнозується на рівні 11600 тис. грн, собівартість продукції (без відсоткових платежів) становить 7800 тис. грн. Визначте, який з двох планів має перевагу за результатом чистого прибутку. Для порівняння скористайтесь послідовністю, наведеною в таблиці.

Показник	Фінансування за рахунок інструментів власності	Кредитне фінансування
Виручка від реалізації		
Собівартість продукції		
Виплата відсотків		
Податок на додану вартість (25%)		
Валовий прибуток		
Податок на прибуток (20%)		
Дивіденди		
Чистий прибуток		

Теми рефератів

1. Об'єкти інвестиційного кредитування.
2. Учасники інвестиційного кредитування та їх функції.
3. Особливості реалізації кредитних відносин в інвестиційній сфері.
4. Визначення інвестиційного проекту та його форм.
5. Фази інвестиційного циклу.
6. Умови кредитування будівництва нових підприємств.
7. Умови кредитування технічного переозброєння, реконструкції чи розширення діючих підприємств.
8. Умови кредитування інноваційних заходів підприємств.
9. Витрати як об'єкт кредитування.

Тема 2. Банківське інвестиційне кредитування (види та об'єкти)

Банківський кредит як основна форма інвестиційного кредитування. Завдання банків при інвестиційному кредитуванні. Загальні принципи кредитування. Принципи інвестиційного кредитування.

Класифікація банківських кредитів. Різновиди інвестиційного кредиту. Строкові кредити. Основні види револьверних кредитних ліній. Довгострокові проектні кредити (кредитування без регресу на позичальника, з частковим регресом, з повним регресом, кредитування на консорційних засадах). Андеррайтинг: особливі умови. Сутність мікрокредитування.

Ціна інвестиційного кредиту, фактори, що її зумовлюють. Нарахування відсотків за інвестиційними позичками. Методи розрахунку відсоткових ставок (нарахування відсотків за методом “вартість плюс”, модель цінового лідерства).

Література: основна [1; 14; 29–31; 34; 35; 38; 40; 42; 45; 46; 53];
додаткова [68; 72; 77; 78]

Контрольні питання до семінарського заняття

1. Основні принципи та обмежувальні умови банківського інвестиційного кредитування.
2. Класифікація банківських кредитів (за формою, за терміном погашення, за характером забезпечення, за методом надання, за ступенем ризику, за характером виплати відсотків).
3. Ціна інвестиційного кредиту: поняття, фактори, що її зумовлюють.
4. Складові відсотків за користування інвестиційним кредитом.
5. Базова ставка (prime rate).

Дискусійні питання до семінарського заняття

1. Ми пригадали з вами основні критерії для класифікації кредитів за різними ознаками. Чи існує, на ваш погляд, взаємозалежність між вибором видів кредиту (за методом надання, за способом погашення тощо) та особливостями інвестиційного заходу чи об'єкта, що кредитується? Наведіть приклади.

Питання для самостійного вивчення

1. Андеррайтинг як різновид інвестиційного кредиту: особливості андеррайтингу в Україні, специфічні вимоги до цінних паперів, що розміщуються шляхом андеррайтингу, та до їх емітентів [7; 35, с. 24–26].

Теми рефератів

1. Ціна інвестиційного кредиту. Фактори, що впливають на рівень відсотків за банківськими інвестиційними позиками.
2. Модель нарахування відсотків за методом “вартість плюс”.
3. Нарухування відсотків за моделлю цінового лідерства.
4. Револьверна кредитна лінія: зміст, основні види, особливості використання.
5. Сутність довгострокових проектних кредитів: види за методом надання.
6. Кредитування на консорційних засадах.
7. Ознаки та особливості реалізації банківського андеррайтингу.

Тема 3. Організація банківського інвестиційного кредитування

Стадії організації кредитного процесу. Критерії, що впливають на вибір механізму інвестиційного кредитування. Заявка на кредитування інвестиційного проекту. Документи, що подаються до установи банку. Додаткові документи залежно від об'єкта кредитування. Аналіз кредитоспроможності та фінансового стану позичальника. Якісні та кількісні параметри. Оцінка кредитоспроможності на основі аналізу грошових потоків та аналізу ділового ризику. Рейтингова оцінка класу позичальника.

Форми забезпечення банківського інвестиційного кредиту. Критерії оцінки якості застави. Розрахунок сум погашення заборгованості за позичками (погашення періодичними внесками, «амортизаційне» погашення). Розрахунок строку користування інвестиційною позичкою (повного та погашення). Призначення кредитної угоди та її структура. Обмежувальні умови. Контроль у процесі банківського кредитування (основний та додатковий моніторинг).

Література: основна [1; 6; 15; 28–31; 33–35; 38; 41; 45; 46; 51; 53];
додаткова [69; 70; 74]

Контрольні питання до семінарського заняття

1. Характеристика стадій кредитного процесу (розробка основних напрямів роботи, надання кредиту, контроль за цільовим використанням кредиту та його погашенням) та їх складові.
2. Критерії, що впливають на вибір механізму інвестиційного кредитування (статус кредитора, статус позичальника, кількість учасників операції, валюта позички, мета та призначення позич-

- ки, термін кредитування, вид відсотка, спосіб погашення, техніка кредитування).
3. Оцінка кредитоспроможності та фінансового стану позичальника. Характеристика якісних і кількісних (коефіцієнт абсолютної ліквідності, коефіцієнт загальної ліквідності, коефіцієнт платоспроможності, величина оборотного капіталу, оборотність запасів, оборотність дебіторської заборгованості, оборотність кредиторської заборгованості, коефіцієнт фінансової стабільності тощо) критеріїв.
 4. Форми забезпечення, що використовуються при інвестиційному кредитування (гарантія, застава).
 5. Вимоги до застави: критерії оцінки вартості застави; ступінь ліквідності тощо.

Питання для самостійного вивчення

1. Призначення кредитної угоди та її структура.

Завдання до практичного заняття

Завдання 1. До банку надійшла заявка на одержання інвестиційного кредиту на суму 2000 тис. грн терміном на 3 роки. Як заставу підприємство пропонує такі матеріальні та фінансові активи:

- будівля, балансова вартість на дату звернення за кредитом — 1800 тис. грн;
- технологічне обладнання — 900 тис. грн;
- ОВДП 9-місячні на суму 250 тис. грн.

Визначити: 1) які форми застави прийме банк і чи вистачить їх для одержання кредиту, якщо відомо, що відсоток за кредит становить 15%; норма амортизації на будівлю — 10% на рік; норма амортизації на обладнання — 20% на рік; 2) складіть графік виплати боргу та погашення відсотків, якщо кредит видається однією сумою і погашається щоквартально рівними частками.

Завдання 2. Банк надав кредит на суму 40 млн грн строком на 5 років під 6 % річних. Погашення проводиться рівними щорічними виплатами в кінці року і включає як погашення основного боргу, так і відсоткові платежі. Нарахування відсотків відбувається раз на рік. Розрахуйте залишок непогашеного боргу на початок четвертого року.

Завдання 3. Підприємство отримало кредит на суму 1 млн грн на 5 років під 12% річних. Погашення основного боргу та виплата відсот-

ків передбачаються щомісячно. Визначте: 1) величину щомісячних строкових виплат; 2) суму основного боргу, що залишається на початок четвертого року.

Практичне завдання для самостійної роботи

Завдання 1. На основі Балансу та Звіту про фінансові результати розрахуйте показники: платоспроможності; фінансової стійкості позичальника; рентабельності; ліквідності.

Варіант 1

БАЛАНС

Баланс на "01" січня 200х р. Актив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи:			
Залишкова вартість	10		25,2
Первісна власність	11	1,0	30,5
Знос	12	1,0	5,3
Незавершене будівництво	20		
Основні засоби:			
Залишкова вартість	30	13156	10446
Первісна вартість	31	38254	36600,6
Знос	32	25098,0	26134,4
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	40		
Інші фінансові інвестиції	45	10,0	16,5
Довгострокова дебіторська заборгованість	50		1112,9
Відстрочені податкові активи	60		
Інші необоротні активи	70	397	407,9
Усього за розділом I	80	13563	12022,9
II. Оборотні активи			
Запаси:			
Виробничі запаси	100	2203	2067,8

1	2	3	4
Тварини на вирощуванні та відгодівлі	110		
незавершене виробництво	120	1025	437,6
готова продукція	130	6253	9081,4
товари	140		
Векселі одержані	150		
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги:			
чиста реалізаційна вартість	160	1081	1495,6
первісна вартість	161	1081	1495,6
резерв сумнівних боргів	162		
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
з бюджетом	170	2	165,6
за виданими авансами	180		14,2
з нарахованих доходів	190		
із внутрішніх розрахунків	200		
Інша поточна дебіторська заборгованість	210	292	340,6
Поточні фінансові інвестиції	220		
Грошові кошти та їх еквіваленти:			
в національній валюті	230		1,7
в іноземній валюті	240		
інші оборотні активи	250		
Усього за розділом II	260	10856	13604,5
III. Витрати майбутніх періодів	270	3	1,1
Баланс	280	24422	25628,3

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
1. Власний капітал			
Статутний капітал	300	17868	17868,7

1	2	3	4
Пайовий капітал	310		
Додатковий вкладений капітал	320		
Інший додатковий капітал	330	4148	4147,5
Резервний капітал	340	34	34,4
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	350	3863	3616,7
Неоплачений капітал	360		
Вилучений капітал	370		
Усього за розділом I	380	18187	18432,9
II. Забезпечення наступних витрат і платежів			
Забезпечення виплат персоналу	400		
Інші забезпечення	410		
Цільове фінансування	420		
Усього за розділом II	430		
III. Довгострокові зобов'язання			
Довгострокові кредити банків	440		3570
Відстрочені податкові зобов'язання	460		105,6
Інші довгострокові фінансові зобов'язання	470	133	390,4
Усього за розділом III	480	133	4066
IV. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	500	3220	1,7
Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	510		
Векселі видані	520	855	1090,1
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	530	941	553,7
Поточні зобов'язання за розрахунками:			
з одержаних авансів	540	63	880,3
з бюджетом	550	479	75
з позабюджетних платежів	560	174	81

1	2	3	4
зі страхування	570	19	46,3
з оплати праці	580	75	123,8
з учасниками	590		
із внутрішніх розрахунків	600		
Інші поточні зобов'язання	610	276	277,5
Усього за розділом IV	620	6102	3129,4
V. Доходи майбутніх періодів	630		
Баланс	640	24422	25628,3

ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Найменування показника	Код рядка	За звітний період	За попередній період
Дохід (виручка) від реалізації (товарів, робіт, послуг)	010	4388	2813,7
Податок на додану вартість	015	694,8	391,6
Акцизний збір	020		
	025		
Інші вирахування з доходу	030		
Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	035	3693,2	2422,1
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	040	3077,1	2262,8
Валовий прибуток	050	616,1	159,3
збиток	055		
Інші операційні доходи	060	4034,8	2716,9
Адміністративні витрати	070	952,8	1460,8
Витрати на збут	080	17,8	19,9
Інші операційні витрати	090	3444,7	1596,7
Фінансові результати від операційної діяльності:	100	235,6	
прибуток			
збиток	105		201,2

1	2	3	4
Дохід від участі в капіталі	110		
Інші фінансові доходи	120	2012,8	
Інші доходи	130	1984,4	213,3
Фінансові витрати	140	2280,8	1528,2
Втрати від участі в капіталі	150		
Інші витрати	160	599,9	290,5
Фінансові результати від звичайної діяльності до оподаткування:	170	352,1	
прибуток			
збиток	175		1806,6
Податок на прибуток від звичайної діяльності	180	105,6	
Фінансові результати від звичайної діяльності:	190	246,5	
прибуток			
збиток	195		1806,6
Надзвичайні:	200		
доходи			
витрати	205		
Податки з надзвичайного прибутку	210		
Чистий:	220	246,5	
прибуток			
збиток	225		1806,6

Варіант 2

БАЛАНС

Баланс на "01" січня 200x р. Актив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи:			
Залишкова вартість	10	7,7	1,5

1	2	3	4
Первісна власність	11	48,5	48,5
Знос	12	40,8	47,0
Незавершене будівництво	20	613,5	775,6
Основні засоби:			
Залишкова вартість	30	22207	21071,3
Первісна вартість	31	55371,5	55419,9
Знос	32	33164,5	34348,6
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	40		
Інші фінансові інвестиції	45		
Довгострокова дебіторська заборгованість	50		
Відстрочені податкові активи	60		
Інші необоротні активи	70		
Усього за розділом I	80	22828,2	21848,4
II. Оборотні активи			
Запаси:			
Виробничі запаси	100	1479,9	1732,2
Тварини на вирощуванні та відгодівлі	110	63,1	72,4
незавершене виробництво	120	51,4	328,0
готова продукція	130	231,1	208,9
товари	140	80,9	94,3
Векселі одержані	150		
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги:			
чиста реалізаційна вартість	160	1407,9	2901,4
первісна вартість	161	1407,9	2928,2
резерв сумнівних боргів	162		26,8
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
з бюджетом	170	1117,6	122,5

1	2	3	4
за виданими авансами	180		18,2
з нарахованих доходів	190		
із внутрішніх розрахунків	200		
Інша поточна дебіторська заборгованість	210	1626,4	396,5
Поточні фінансові інвестиції	220		
Грошові кошти та їх еквіваленти:			
в національній валюті	230	14,2	7
в іноземній валюті	240		1,4
інші оборотні активи	250	5,7	1275,8
Усього за розділом II	260	6078,2	7158,6
III. Витрати майбутніх періодів	270	1050,1	28,2
Баланс	280	29956,5	29035,2

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
1. Власний капітал			
Статутний капітал	300	358,4	358,4
Пайовий капітал	310		
Додатковий вкладений капітал	320		
Інший додатковий капітал	330	27452,2	27452,2
Резервний капітал	340	25,9	25,9
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	350	-10459,9	-10130
Неоплачений капітал	360		
Вилучений капітал	370		
Усього за розділом I	380	17376,6	17706,5
II. Забезпечення наступних витрат і платежів			
Забезпечення виплат персоналу	400		
Інші забезпечення	410		

1	2	3	4
Цільове фінансування	420		
Усього за розділом II	430		
III. Довгострокові зобов'язання			
Довгострокові кредити банків	440		
Відстрочені податкові зобов'язання	460		
Інші довгострокові фінансові зобов'язання	470	346,6	
Усього за розділом III	480	346,6	
IV. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	500	336,2	450,0
Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	510		
Векселі видані	520	1383,4	1299,4
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	530	4367	4595,7
Поточні зобов'язання за розрахунками:			
з одержаних авансів	540		787,7
з бюджетом	550	1623,8	1369,8
з позабюджетних платежів	560	131,3	
зі страхування	570	2563,7	1201,3
з оплати праці	580	945,8	1247,4
з учасниками	590	48,9	48,9
із внутрішніх розрахунків	600		
Інші поточні зобов'язання	610	833,2	328,5
Усього за розділом IV	620	12233,3	11328,7
V. Доходи майбутніх періодів	630		
Баланс	640	29956,5	29035,2

ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Найменування показника	Код рядка	За звітний період	За попередній період
Дохід (виручка) від реалізації (товарів, робіт, послуг)	010	17602,6	15487,6
Податок на одану вартість	015	1844,4	2148
Акцизний збір	020 025		
Інші вирахування з доходу	030		
Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	035	15758,2	13339,6
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	040	12665,9	10698,6
Валовий прибуток	050	3092,3	2641
збиток	055		
Інші операційні доходи	060	2325,6	2821,3
Адміністративні витрати	070	1840,4	1357,7
Витрати на збут	080	69,4	63,2
Інші операційні витрати	090	9394,9	3988,4
Фінансові результати від операційної діяльності:	100	53	
прибуток			
збиток	105	5886,8	
Дохід від участі в капіталі	110		
Інші фінансові доходи	120		15,8
Інші доходи	130	6393,5	122,6
Фінансові витрати	140	160,4	88,9
Втрати від участі в капіталі	150		
Інші витрати	160	16,4	72,6
Фінансові результати від звичайної діяльності до оподаткування:	170	329,9	29,9

прибуток			
збиток	175		
Податок на прибуток від звичайної діяльності	180		
Фінансові результати від звичайної діяльності:	190		
прибуток			
збиток	195		
Надзвичайні:			
доходи	200		
витрати	205		
Податки з надзвичайного прибутку	210		
Чистий:	220	329,9	29,9
прибуток			
збиток	225		

Завдання 2. Розрахунок погашення заборгованості періодичними внесками. Суб'єкт господарювання отримав кредит розміром **A** тис. грн на **B** років за ставкою **B** % на рік. Основне тіло кредиту погашається щорічними однаковими платежами в розмірі **Г** тис. грн. Розрахуйте розмір відсотків, що сплачуються щорічно, та залишок основної заборгованості, яка буде погашена в кінці терміну.

Варіант	A, тис. грн.	B, років	B, %	Г, тис. грн.
1	120	5	20	20
2	100	4	16	15
3	200	6	15	25
4	140	4	20	20
5	160	5	18	25

Для систематизації результатів скористайтеся таблицею:

Рік	Залишок боргу на початок року	Погашення боргу	Відсотки	Сукупні річні виплати
-----	-------------------------------	-----------------	----------	-----------------------

Завдання 2. Банк надав кредит на суму А тис. грн. строком на 5 років під В % річних. Погашення проводиться рівними щорічними виплатами в кінці року і включає як погашення основного боргу, так і відсоткові платежі. Нарахування відсотків відбувається раз на рік.

Варіант	А, тис. грн.	В, %
1	800	10
2	300	7
3	500	6
4	400	6
5	700	8

Складіть план погашення боргу за наведеною схемою:

Рік	Залишок боргу	Річна строкова виплата	Частина платежу на погашення основного боргу	Відсотковий платіж за період

Теми рефератів

1. Стадії організації кредитного процесу: їх зміст і характеристика.
2. Кредитна угода: призначення, склад і порядок складання.
3. Аналіз кредитоспроможності та фінансового стану позичальника: мета та основні показники.
4. Кількісні параметри, що характеризують господарську діяльність позичальника.
5. Оцінка кредитоспроможності позичальника на основі аналізу грошових потоків.
6. Оцінка кредитоспроможності позичальника на основі аналізу ділового ризику.
7. Форми забезпечення банківського інвестиційного кредиту.
8. Аналіз кредитоспроможності та фінансового стану позичальника: мета та основні показники.
9. Забезпечення кредиту через заставу: вимоги до предмета застави, оцінка якості.
10. Організація контролю в процесі банківського інвестиційного кредитування. Основний та додатковий моніторинг.
11. Розрахунок строку погашення кредиту та його повного строку.
12. Способи розрахунку погашення заборгованості за інвестиційними позиками.

Тема 4. Банківська експертиза доцільності та ефективності кредитування інвестиційних проектів

Експертиза документів, обґрунтування інвестицій позичальника. Послідовність оцінки інвестиційного проекту. Предмет експертизи. Види експертизи. Етапи банківської експертизи інвестиційного проекту. Завдання відділу експертизи інвестицій. Мета та критерії оцінки діяльності замовника при попередньому розгляді. Схема попередньої оцінки та прийняття рішення. Завдання поглибленої експертизи інвестиційного проекту.

Фінансово-економічна оцінка інвестиційного проекту як основа експертизи. Методика UNIDO. Завдання кредитного відділу. Критерії оцінки інвестиційних проектів.

Розрахунок середньозваженої вартості фінансування (WACC). Розрахунок показників ефективності реальних інвестиційних проектів (метод чистої теперішньої вартості (NPV), індекс рентабельності інвестицій (PI), метод визначення внутрішньої норми дохідності (IRR), визначення періоду окупності). Оцінка інвестиційного проекту в умовах невизначеності (вплив інфляції, аналіз чутливості реагування, аналіз беззбитковості, аналіз еквівалента певності).

Література: основна [13; 32; 35; 47; 49; 52; 54]
додаткова [55; 56; 59–61; 67; 69; 76; 87]

Контрольні питання до семінарського заняття

1. Предмет та мета банківської експертизи документів обґрунтування інвестицій.
2. Характеристика видів експертизи (попередня, технічна, юридична, економічна).
3. Елементи техніко-економічної експертизи за методикою UNIDO.
4. Кількісні та якісні показники, що застосовуються для оцінки малих, середніх, великих проектів.

Питання для самостійного вивчення

1. Розрахунок середньозваженої вартості фінансування (WACC) [67, с. 105–113].

Завдання до практичного заняття

Завдання 1. Визначте повний строк кредиту, якщо відомо, що він іде на фінансування інвестиційного проекту вартістю 10 млн грн,

термін будівництва за проектом — 1 рік, середньорічний чистий дохід за проектом — 3 млн грн. Сума кредиту — 8 млн грн. Річна сума амортизаційних відрахувань, що спрямовуватимуться на погашення кредиту, становить 1,2 млн грн, річна сума чистого прибутку — 1,4 млн грн. Плата за інвестиційний кредит становить 20% річних. Визначте: 1) термін окупності проекту; 2) термін, необхідний для погашення кредиту; 3) повний термін кредиту.

Завдання 2. Компанія залучила інвестиційний капітал у розмірі 1200 тис. грн за рахунок таких джерел: емісія простих акцій — 600 тис. грн; емісія привілейованих акцій — 200 тис. грн; банківський кредит — 430 тис. грн; емісія облігацій — 400 тис. грн. Вартість джерел становить: купонна ставка — 10% річних; ставка дивіденда за привілейованими акціями — 13%, ставка дивіденда за простими акціями — 16%. Для реалізації проекту не вистачає 180 тис. грн, які компанія вирішила залучити через банківську позику. Визначте вартість кредиту, якщо середньозважена вартість фінансування компанії не повинна перевищувати 17%.

Практичне завдання для самостійної роботи

Завдання 1. Компанія виготовляє продукт **A**. Величина постійних витрат — **A**; максимально можливий обсяг випуску продукції становить **B**. Одиниця продукції реалізується за ціною **B**, змінні витрати становлять **G** на одиницю продукції. Яку кількість продукції слід виготовляти компанії для досягнення точки беззбитковості? Чи достатньо потужностей обладнання?

Варіант	A, тис. грн.	B, одиниць	B, грн.	G, грн.
1	50	1000	430	260
2	20	10000	10	8
3	30	5000	92	58
4	40	5000	36	27
5	60	8000	250	160

Завдання 2. В рамках реалізації інвестиційного проекту компанія закупила нову технологічну лінію вартістю **A** за рахунок інвестиційного кредиту з вартістю **B** річних. Під час експлуатації компанія сподівається отримати доходи: в перший рік — **B**, починаючи з другого — по **G** щорічно.

Розрахуйте період окупності спрощений та уточнений для цього проекту. Чи прийнятний він, якщо кредит має бути погашений за 5 років?

Варіант	А, тис. грн.	Б, %	В, тис. грн.	Г, тис. грн.
1	40	15	9	12
2	80	13	17	20
3	100	14	25	28
4	120	15	25	30
5	60	14	10	15

Завдання 3. Придбання нового обладнання за **А** дає можливість підприємству отримати економію на витратах по **Б** тис. грн протягом **В** років, залишкова вартість обладнання за цей термін становить **Г**. Очікуваний темп інфляції – **Д** річних. Вартість інвестиційного кредиту для придбання обладнання – **Є**. Визначте: 1) за показником чистої приведеної вартості, чи доцільно реалізовувати цей проект; 2) внутрішню норму дохідності проекту і зробіть висновок про умови, за яких проект доцільно реалізовувати; 3) за наявності альтернативного проекту “Х” з індексом прибутковості Ж, якому ви віддали б перевагу?

Варіант	А, тис. грн.	Б, тис. грн.	В, років	Г, тис. грн.	Д, %	Є, %	Ж
1	30	7	5	2	5	13	1,1
2	60	9	10	2	7	14	1,3
3	100	15	8	7	6	12	1,2
4	25	6	5	1	5	15	0,9
5	20	6	4	1	6	13	1,3

Теми рефератів

1. Процедура вивчення та оцінки проектних ризиків.
2. Предмет експертизи. Види експертиз документів обґрунтування інвестицій, їх характеристика.
3. Банківська експертиза документів обґрунтування інвестицій позичальника.
4. Мета та критерії оцінки діяльності замовника при попередньому аналізі інвестиційного проекту.
5. Завдання поглибленої експертизи інвестиційного проекту.

6. Методика UNIDO як основа фінансово-економічної оцінки інвестиційного проекту.
7. Критерії та показники, за якими визначається ефективність інвестиційних проектів.
8. Методи оцінки інвестиційного проекту в умовах невизначеності.
9. Методи розрахунку показників ефективності реальних інвестиційних проектів.

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ ДО МОДУЛЯ I

1. Кредит, при якому вся відповідальність за реалізацію проекту покладається на фінансово-кредитну організацію, є кредитом:

- а) без регресу на позичальника;
- б) з повним регресом на позичальника;
- в) з частковим регресом на позичальника;
- г) на консорційних засадах.

2. Зазначте, якій кількісній мірі відповідає показник періоду окупності для позитивної оцінки проекту інвестором:

- а) менше 1 року;
- б) менше 2 років;
- в) від 2 до 4 років;
- г) менше загального терміну життя проекту;
- д) менше періоду, що визначений для повного погашення зобов'язань за борговим фінансуванням проекту;
- е) менше 10 років.

3. Кредитна лінія зі встановленим лімітом, при перевищенні якого змінюється вартість фінансування, є лінією:

- а) підтверженою;
- б) з повідомленням;
- в) рамковою;
- г) невідновлюваною;
- д) револьверною.

4. Фінансовий стан позичальника, що належить до класу "В", означає:

- а) фінансова діяльність добра, що свідчить про можливість своєчасного виконання зобов'язань за фінансовими операціями і можливість її утримання на такому рівні надалі;

- б) фінансова діяльність клієнта добра, але ймовірність підтримання її на цьому рівні протягом тривалого часу низька;
- в) фінансова діяльність задовільна і потребує більш детального контролю, ймовірність несвоєчасного погашення заборгованості в повній сумі та в строки, передбачені договором.

5. Принцип строковості означає, що:

- а) позичка надається на певний строк;
- б) позичка повинна бути повернена в строк, обумовлений кредитною угодою;
- в) проценти за позичкою повинні бути сплачені в певний строк.

6. Довгостроковий кредит видається позичальнику:

- а) для розрахунків з бюджетом за податками;
- б) на закупівлю машин та обладнання;
- в) на будівництво нового цеху.

7. Взаємовідносини між банком і позичальником регулюються:

- а) Національним банком України;
- б) Податковою адміністрацією;
- в) кредитною угодою.

8. Як застава можуть бути:

- а) товарні запаси і дорожні документи;
- б) рухоме і нерухоме майно;
- в) цінні папери.

9. Погашення кредиту позичальником здійснюється:

- а) одноразовим платежем в кінці строку дії кредитного договору;
- б) в розстрочку рівними частинами протягом усього строку дії кредитного договору;
- в) у порядку, визначеному кредитною угодою.

10. Цільовий характер кредитування означає:

- а) видачу кредитів у межах наявних кредитних ресурсів банку;
- б) диверсифікацію банківських ресурсів, розміщених в активні операції;
- в) вкладення коштів банку в конкретні господарські процеси.

11. Кредитоспроможність позичальника — це:

- а) його здатність своєчасно погасити заборгованість за позичкою і процентами;
- б) його можливість користування банківським кредитом;
- в) його здатність своєчасно розраховуватись з власними кредиторами.

12. Розмір і порядок стягнення пені та штрафів за невиконання або неналежне виконання кредитних зобов'язань позичальника визначається:

- а) чинним законодавством;
- б) кредитною угодою;
- в) чинним законодавством і кредитною угодою.

13. Пролонгованим вважається кредит:

- а) який своєчасно не погашений позичальником;
- б) за яким банк прийняв рішення про відстрочку погашення;
- в) який вважається безнадійним.

14. Зазначте, який вид кредиту надається шляхом списання банком коштів з рахунка клієнта понад залишок коштів на цьому рахунку:

- а) факторинг;
- б) акцептний кредит;
- в) форфейтинг;
- г) овердрафт.

15. Інвестиційна операція, пов'язана із заміною або доповненням парку устаткування новими видами, спрямована на просте відтворення активної частини виробничих основних фондів, є такою формою реального інвестування, як:

- а) придбання цілісного майнового комплексу;
- б) модернізація;
- в) реконструкція;
- г) відновлення устаткування;
- д) інноваційне інвестування в нематеріальні активи.

16. До поточних витрат проекту не належать:

- а) сировина і матеріали;
- б) витрати на придбання будівель та устаткування;
- в) амортизація основних фондів;
- г) оплата праці.

17. Зазначте, з яким показником порівнює інвестор внутрішню норму прибутковості проекту, приймаючи рішення щодо його ухвалення:

- а) з фондівдачею;
- б) із середньою ринковою дохідністю;
- в) з очікуваною рентабельністю інвестицій.

18. Аналіз точки безбитковості проекту визначає:

- а) мінімально необхідний обсяг фінансування проекту;
- б) мінімально необхідний обсяг позики;
- в) допустимий рівень витрат за проектом;
- г) мінімально необхідний обсяг виробництва для покриття витрат за проектом.

19. Зі збільшенням вартості кредитних ресурсів у країні обсяг інвестицій:

- а) збільшується;
- б) зменшується;
- в) залежить від інших економічних умов.

20. При прийнятті рішення про вкладання інвестиційного капіталу в проект, за наявності альтернативного проекту, за критерієм мінімізації ризику перевагу має той проект:

- а) коефіцієнт варіації якого менший;
- б) коефіцієнт варіації якого більший;
- в) значення коефіцієнта варіації не враховується.

21. Значення чистої приведеної вартості, що свідчить про те, що проект є прийнятним, відповідає:

- а) $NPV \leq 0$;
- б) $NPV \geq 0$;
- в) $NPV \leq 1$;
- г) $NPV \geq 1$.

22. Визначити точку безбитковості проекту, якщо прогнозована ціна одиниці продукції – 10 грн., змінні витрати на одиницю продукції – 4 грн, умовно-постійні щомісячні витрати за проектом – 60 тис. грн.:

- а) 10 тис. одиниць;
- б) 20 тис. одиниць;
- в) 30 тис. одиниць.

23. Визначте термін окупності чотирирічного проекту, за яким передбачено початкові інвестиції в перший рік – 180 тис. грн, обсяг реалізації продукції – 140 тис. грн щорічно, витрати на виробництво – 80 тис. грн щорічно, ставка дисконту – 10%:

- а) менше 3 років;
- б) від 3 до 4 років;
- в) від 4 до 5 років;
- г) понад 5 років.

24. Збільшення показника рентабельності продажу свідчить про:

- а) зниження витрат на виробництво продукції;
- б) зниження витрат на продаж продукції;
- в) збільшення витрат на виробництво продукції;
- г) збільшення витрат на продаж продукції;
- д) про зниження цін на продані товари, послуги;
- е) про підвищення цін на продані товари, послуги.

25. Оцінка фінансового стану клієнта при проведенні операції кредитування здійснюється для юридичної особи:

- а) не рідше одного разу на рік;
- б) не рідше одного разу на квартал;
- в) щомісячно.

26. Загальний розмір кредитів, виданих банком усім позичальникам, з урахуванням 100% позабалансових зобов'язань банку не може перевищувати:

- а) розміру власного капіталу банку;
- б) двократного розміру власного капіталу банку;
- в) розміру власного капіталу банку більш ніж утричі;
- г) розміру власного капіталу банку більш ніж у п'ять разів;
- д) розміру власного капіталу банку більш ніж у всім разів;
- е) обмеження законодавством не регламентується.

27. Розмір позики, що встановлюється у відсотковому відношенні до вартості заставлених цінних паперів і відображає ризик банку за окремими видами цінних паперів, становить під заставу акцій, що котируються на біржі:

- а) 60% заставної вартості;

- б) 70% заставної вартості;
- в) 80% заставної вартості;
- г) 90% заставної вартості.

28. Відсоткові платежі за користування позичковим капіталом нараховуються:

- а) після нарахування податку на прибуток;
- б) до нарахування податку на прибуток;
- в) після нарахування дивідендів.

29. Кредит, що передбачає створення, акціонування та експлуатацію проекту на пайовій основі, за якою банк або декілька банків конвертують свої боргові вимоги в акції позичальника – це кредит:

- а) без права регресу;
- б) з частковим регресом;
- в) з повним регресом;
- г) на консорціальних засадах.

30. Ліміт андеррайтингу для одного емітента не повинен перевищувати:

- а) 5% власного капіталу банку;
- б) 10% власного капіталу банку;
- в) 25% власного капіталу банку.

31. Оцінка стану обслуговування заборгованості за станом погашення клієнтом – юридичною особою основного боргу та процентів за ним на визнається “слабким”, якщо:

- а) заборгованість за фінансовою операцією прострочена від 8 до 90 днів і проценти за нею сплачуються з максимальною затримкою від 8 до 30 днів;
- б) заборгованість за фінансовою операцією прострочена більш як 90 днів;
- в) договір пролонговано з пониженням класу клієнта на строк від 91 до 180 днів, але проценти сплачуються в строк або з максимальною затримкою до 30 днів;
- г) договір пролонговано з пониженням класу клієнта на строк до 90 днів, заборгованість та проценти за нею сплачуються в установлені строки або з максимальною затримкою до семи календарних днів.

32. Оптимальне теоретичне значення коефіцієнта незалежності при оцінці позичальника – юридичної особи має становити:

- а) не менше 0,2;
- б) не менше 0,5;
- в) не менше 0,6;
- г) не більше 1,0.

33. Позичальнику надано кредит в розмірі 30 тис. грн з річною ставкою 17%. Виплата відсотків відбувається щомісячно, основна сума боргу погашається в кінці терміну. Відсотки за перший квартал користування кредитом становитимуть:

- а) 425 грн;
- б) 1275 грн;
- в) 5100 грн.

34. Кредит у розмірі 100 тис. грн видано під 25% річних на 1 рік. Погашення основної суми заборгованості відбувається рівномірно щоквартально, одночасно з погашенням відсотків за той же період. Відсоткові платежі за другий квартал становитимуть:

- а) 2083,33 грн;
- б) 3125 грн;
- в) 4687,50 грн;
- г) 6250 грн.

Змістовий модуль II. Характеристика форм інвестиційного кредиту

Тема 5. Державне інвестиційне кредитування

Зміст і характеристика державного інвестиційного кредитування: об'єкти; ресурси, за рахунок яких здійснюється державне кредитування. Нормативно-правова база фінансування за рахунок державних централізованих капітальних вкладень та порядок їх формування. Розподіл капітальних вкладень у невиробничих галузях. Фінансування витрат на придбання обладнання. Перелік необхідних документів. Порядок погашення кредиту. Контроль за цільовим використанням та дотриманням термінів.

Сутність податкового інвестиційного кредитування, його цільове призначення. Споживачі інвестиційного податкового кредиту. Умови

надання та контроль. Порядок отримання. Методика визначення загальних обсягів кредиту для підприємства.

Державне інвестиційне кредитування фізичних осіб. Суб'єкти кредитування. Умови кредитування. Кредитування будівництва. Порядок обчислення суми кредиту. Диференціація ставок на обслуговування кредиту. Порядок оформлення, видачі та погашення кредиту. Умови переходу прав власності на збудоване (реконструйоване) за рахунок кредиту житло та господарські приміщення.

Література: основна [17; 21–27; 32; 35; 38; 51; 53];
додаткова [63; 67; 72; 83]

Контрольні питання до семінарського заняття

1. Умови кредитування централізованих капітальних вкладень за рахунок державного бюджету (суб'єкти, об'єкти, джерела та порядок фінансування).
2. Зміст та цільове призначення податкового кредиту.
3. Умови надання податкового кредиту.
4. Процедура визначення обсягу податкового кредиту для конкретного підприємства.

Дискусійні питання до семінарського заняття

1. Роль державного інвестиційного кредитування в розвитку національної економіки.

Питання для самостійного вивчення

1. Державне інвестиційне кредитування фізичних осіб [35, с. 99–103].
2. Порядок проведення державної експертизи інвестиційних проєктів. Критерії відповідності проєктів, позичальників, банків [24; 26; 27].

Теми рефератів

1. Зміст і характеристика державного інвестиційного кредитування.
2. Порядок відкриття та оформлення кредитування державних капітальних вкладень.
3. Умови отримання податкового інвестиційного кредиту.
4. Державне інвестиційне кредитування фізичних осіб.

Тема 6. Споживче інвестиційне кредитування

Сутність споживчого інвестиційного кредиту. Об'єкти кредитування та принципи надання споживчого кредиту. Страхування об'єктів кредитування. Перелік документів, необхідних для оформлення кредитної угоди. Оцінка заявки на отримання споживчого кредиту. Фактори, які визначають його якість (кредитний скоринг). Відсоткові ставки та інші умови споживчих кредитів.

Література: основна [15; 29–31; 35; 41; 46; 53];
додаткова [68; 77; 86]

Контрольні питання до семінарського заняття

1. Об'єкти споживчого інвестиційного кредитування (будівництво, реконструкція, капітальний ремонт тощо).
2. Порядок отримання споживчого інвестиційного кредиту.
3. Критерії оцінки фінансового стану позичальника — фізичної особи.
4. Особливості визначення максимально допустимого розміру позики залежно від об'єкта кредитування.

Дискусійні питання до семінарського заняття

1. Розвиток сегмента споживчого кредитування на Україні: динаміка, перспективи, проблеми.

Питання для самостійного вивчення

1. Критерії оцінки та класифікація позичальників — фізичних осіб [15, п. 4.6].

Теми рефератів

1. Розвиток ринку споживчого кредитування на Україні.
2. Система показників, що використовуються при оцінці фінансового стану позичальника — фізичної особи (розрахунок на умовному прикладі).

Тема 7. Інвестиційне кредитування під заставу нерухомості (іпотечне кредитування)

Характеристика іпотечного інвестиційного кредитування: цільове призначення, сфера застосування, особливість об'єкта. Економічна передумова існування іпотечного кредитування. Ознаки та особли-

вості інвестиційного іпотечного кредитування. Іпотечні банки та їх функції.

Принципи оцінки заявок на отримання іпотечного кредиту. Вартість об'єкта нерухомості. Принципи оцінки об'єктів нерухомості. Методи оцінки об'єктів нерухомості (дохідний, порівняльний, витратний, майновий підхід).

Особливості оцінки землі (несільськогосподарської та орної) при іпотечному кредитуванні. Методи експертної грошової оцінки (капіталізації чистого доходу, грошової оцінки земель, зіставлення цін продажу подібних земельних ділянок, врахування витрат на спорудження об'єктів нерухомого майна на земельній ділянці). Фактори, що впливають на вартість земельної ділянки. Послідовність експертної грошової оцінки землі.

Література: основна [3; 5; 9–11; 18; 35; 36; 43; 44; 48; 50];
додаткова [65; 73; 83]

Контрольні питання до семінарського заняття

1. Характерні ознаки іпотечного кредитування як особливого виду економічних відносин.
2. Види вартості, що використовуються при оцінці об'єкта нерухомості (обґрунтована ринкова, інвестиційна, внутрішня, ліквідаційна, балансова, відновлена).
3. Принципи оцінки об'єктів нерухомості (принципи вигоди, заміщення, очікування; принцип оцінки залишкової продуктивності землі; принципи попиту та пропозиції, зміни вартості тощо).
4. Особливості застосування методів валової ренти, прямої капіталізації, відшкодування інвестованого капіталу.

Дискусійні питання до семінарського заняття

1. Проблемні аспекти розвитку іпотечного кредитування в Україні.

Питання для самостійного вивчення

1. Застосування методу валової ренти для оцінки об'єктів нерухомості. Мультиплікатор валових рентних платежів як основний інструмент [35; 43; 44].
2. Особливості оцінки землі при іпотечному кредитуванні [35, с. 132–139; 43; 44; 48].

Завдання до практичного заняття

Завдання 1. Інвестор планує отримувати 25% доходу від інвестиції в об'єкт нерухомості; чистий операційний дохід об'єкта становить на поточний момент 35 тис. грн. Для фінансування інвестиції суб'єкт отримує кредит на 70% від вартості об'єкта нерухомості під 16% річних. Визначте ставку капіталізації і вартість об'єкта нерухомості.

Практичне завдання для самостійної роботи

Завдання 1. Розрахуйте мультиплікатор валових рентних платежів і визначте вартість об'єкта нерухомості, якщо відомо, що дійсний валовий дохід об'єкта становив **A**, а за трьома об'єктами, що мають схожі якісні параметри, існує така інформація: **B** — ціна продажу; **B** — дійсний валовий дохід.

Варіант	A, тис. грн.	№ об'єкта	B, тис. грн.	B, тис. грн.
1	125	1	1 800	130
		2	1 450	118
		3	1 900	125
2	150	1	2 150	175
		2	1 930	210
		3	2 300	238
3	315	1	1 750	95
		2	1 390	110
		3	2 050	140
4	265	1	3 400	225
		2	3 250	240
		3	2 930	230
5	190	1	1 860	125
		2	1 920	148
		3	2 130	135

Теми рефератів

1. Особливості оцінки землі при іпотечному кредитуванні.
2. Методи оцінки об'єктів нерухомості при іпотечному кредитуванні.

3. Принципи оцінки об'єктів нерухомості при іпотечному кредитуванні.
4. Види вартості, що використовуються при оцінці об'єкта нерухомості.
5. Принципи та методи оцінки об'єктів нерухомості.
6. Характеристика іпотечного інвестиційного кредитування.
7. Використання фінансового лівериджу при іпотечному кредитуванні.
8. Іпотечно-інвестиційний аналіз як метод оцінки нерухомості.
9. Фактори, що впливають на вартість земельної ділянки.

Тема 8. Лізинг

Лізинг як симбіоз кредиту та оренди. Відмінність лізингу від інших форм бізнесу. Ознаки лізингу. Зміст лізингових операцій. Фактори розвитку лізингових операцій. Міжнародний досвід лізингових операцій.

Об'єкти лізингу. Учасники лізингового ринку (прямі і непрямі). Критерії класифікації видів лізингу. Види лізингу.

Етапи організації опосередкованого лізингу. Обґрунтування лізингової угоди. Визначення розміру лізингового платежу. Складові структури лізингового платежу. Порядок складання графіка лізингових платежів. Види лізингових платежів. Чинники, що впливають на вибір способу платежу. Форми розрахунків між суб'єктами лізингу (грошова, компенсаційна, змішана). Лізингові контракти: призначення, види, склад. Специфіка обліку лізингового майна. Ризики лізингових операцій.

Регулювання лізингових операцій в Україні, основні тенденції і проблеми.

Література: основна [2, 4; 22; 35];
додаткова [57; 70; 80; 82–84]

Контрольні питання до семінарського заняття

1. Зміст лізингових відносин. Порівняльний аналіз лізингової операції та кредиту.
2. Об'єкти лізингу згідно з українським законодавством.
3. Особливості участі банків в організації лізингової угоди.
4. Характеристика видів лізингу: за терміном дії оренди; за типом майна; за умовами амортизації майна (фінансовий, оператив-

- ний); за формою надання оренди; за змістом експортно-імпорتنих операцій; за відношенням до пільг; за обсягом обслуговування об'єкта.
- Характеристика етапів організації лізингу (підготовча робота, договірне закріплення лізингової операції, користування об'єктом лізингу).
 - Структура лізингового платежу (обов'язкові та варіативні компоненти).

Дискусійні питання до семінарського заняття

- Стан та перспективи розвитку ринку лізингових послуг в Україні. Фактори, що зумовлюють низьку динаміку розвитку.

Питання для самостійного вивчення

- Лізингові контракти: призначення, види, структура [4, ст. 6, 7; 35, с. 156–158].

Практичне завдання для самостійної роботи

Завдання 1. Вартість об'єкта, який передано в лізинг – **A** тис. грн. Термін угоди – **B** років, лізинговий відсоток – **B** % річних. Лізингові платежі здійснюються рівними частками **Г** раз на рік. Складіть графік лізингових платежів за наведеною схемою.

Період	Залишкова вартість об'єкта, грн.	Розмір ануїтетного платежу, грн.	Фінансовий дохід лізингодавця, грн.	Відшкодування вартості об'єкта, грн.
Варіант	A, тис. грн.	B, років	B, %	Г, платежів на рік
1	320	3	18	2
2	280	2	20	4
3	180	3	22	2
4	240	2	18	4
5	400	3	20	2

Теми рефератів

- Лізингові платежі: форми, методи розрахунку. Складання графіка лізингових платежів.
- Ризики лізингових операцій.

3. Особливості обліку лізингового майна.
4. Український досвід лізингових операцій: тенденції, проблеми.
5. Міжнародний досвід лізингових операцій.
6. Учасники лізингових операцій.
7. Зміст лізингових операцій. Класифікація видів та форм лізингу.
8. Види та структура лізингових платежів.
9. Зміст та особливості складання лізингових контрактів.
10. Переваги та недоліки лізингу для лізингодавця та лізингоотримувача.
11. Операції фінансового лізингу у сфері оновлення основних фондів підприємствами агропромислового комплексу України.

Тема 9. Міжнародний інвестиційний кредит

Міжнародний інвестиційний кредит і його роль у розвитку економіки України. Джерела залучення Україною іноземних коштів. Види іноземного інвестиційного кредиту. Позитивні та негативні наслідки використання іноземного інвестиційного кредиту. Форми іноземних кредитів. Порядок залучення іноземних інвестиційних кредитів під гарантії уряду України.

Кредитні лінії для розвитку бізнесу. Структура Світового банку. Джерела та умови отримання позик ЄБРР: напрями діяльності в Україні. Критерії відбору банків-учасників. Вимоги до фінансового стану і результатів операційної діяльності позичальника. Кредитний аналіз позичальника. Вимоги ЄБРР до малих та середніх підприємств. Вимоги до субкредитів. Програма позик малому бізнесу фонду Євразія. Програма інвестування ОПК. Фонд малих кредитів. Фонд підтримки підприємств у нових західних незалежних державах.

Ефективність залучення іноземних інвестиційних позик. Способи їх використання. Проблема зовнішнього державного боргу та шляхи її подолання.

Література: основна [17; 25; 34; 35];
додаткова [62; 71; 75; 85]

Контрольні питання до семінарського заняття

1. Характеристика видів іноземного інвестиційного кредиту (державного, банківського, комерційного).
2. Порядок розгляду пропозицій щодо залучення юридичними особами-резидентами іноземних кредитів під гарантію Кабінету Міністрів України.

3. Умови надання кредитів Європейського банку реконструкцій та розвитку позичальникам-резидентам, суб'єктам малого та середнього бізнесу.
4. Особливості кредитування Світового банку. Цільове використання кредитів.

Дискусійні питання до семінарського заняття

1. Необхідність використання міжнародного інвестиційного кредиту і його роль у розвитку економіки України.
2. Динаміка залічення міжнародних кредитів і їх цільове використання в Україні.
3. Негативні наслідки використання іноземних інвестиційних кредитів. Управління обслуговування зовнішнього боргу.

Питання для самостійного вивчення

1. Діяльність міжнародних фінансово-кредитних установ у сфері позичкового фінансування суб'єктів господарювання [71; 85].

Теми рефератів

1. Поняття міжнародного інвестиційного кредиту, його роль.
2. Основні джерела залучення Україною іноземних позичкових коштів.
3. Особливості системи залучення зовнішніх кредитів під гарантії Кабінету Міністрів України.
4. Особливості інвестиційного кредитування Міжнародним банком реконструкцій та розвитку.
5. Основні напрямки діяльності та об'єкти інвестиційного кредитування ЄБРР в Україні.
6. Критерії відбору банків для участі в обслуговуванні кредитної лінії ЄБРР.
7. Критерії відбору малих та середніх підприємств для отримання кредиту по лінії ЄБРР.
8. Проблема зовнішнього державного боргу та шляхи її подолання.
9. Способи використання залучених іноземних інвестиційних ресурсів.

Тема 10. Управління ризиками при інвестиційному кредитуванні

Поняття ризику. Види проектних ризиків. Заходи захисту. Процедура визначення та оцінки проектних ризиків. Визначення ризику. Формалізований опис невизначеності проектного інвестування. Розрахунок показників ризику вкладення інвестицій (середньоквадратичного відхилення). Оцінка проектів за допомогою методів аналізу ризику інвестицій (аналіз чутливості реагування, метод сценаріїв, моделювання).

Визначення кредитних ризиків. Причини їх виникнення. Модель управління кредитними ризиками. Оцінка кредитних ризиків. Оцінка фінансової інформації. Захист від втрат у разі невиконання зобов'язань (забезпечення кредиту; характеристика закладених активів). Аналіз якості кредиту (рейтинг якості за номерною системою, системою балів, за аналізом фінансової звітності). Система спостереження за кредитами. Стратегія “порятунку кредиту”.

Управління відсотковими ризиками. Розрив між активами та пасивами (геп). Стратегія управління гепом. Заходи зниження ризиків.

Література: основна [6; 12; 15; 29–31; 37; 38; 41; 46; 51; 53];
додаткова [74; 81; 83; 86]

Контрольні питання до семінарського заняття

1. Назвіть види проектних ризиків (затримка введення проекту в експлуатацію; виробничий ризик; ризик, пов'язаний з управлінням; збутові; фінансові; політичні; форс-мажорні ризики) та охарактеризуйте умови їх прояву.
2. Дайте визначення та назвіть складові кредитного ризику та критерії його оцінки (репутація позичальника, можливості, капітал, умови, застава).
3. Складові моделі управління кредитним ризиком.
4. Дайте визначення та назвіть фактори, що зумовлюють виникнення відсоткового ризику.
5. Охарактеризуйте основні заходи, що використовуються для зниження ризиків (розподіл ризику між учасниками проекту, заставні операції та гарантування, страхування, лімітування, екаунтинг тощо).

6. Система оцінки якості кредиту та формування резервів для покриття ризиків.

Питання для самостійного вивчення

1. Аналіз якості кредиту для позичальників юридичних та фізичних осіб. Рейтинги якості кредиту за бальною системою. Система формування резервів для покриття ризиків [15].

Практичне завдання для самостійної роботи

Завдання 1. Компанія отримала три варіанти прогнозних сценаріїв для проекту “X”: за сприятливого розвитку та піднесеного стану економіки прогноз прибутку — **A**, в умовах стабільності — **B**; в умовах спаду економіки — **B**. Розрахуйте стандартне середньоквадратичне і коефіцієнт варіації та порівняйте з проектом “Z”, коефіцієнт варіації якого дорівнює **G**.

Варіант	A, тис. грн.	B, тис. грн.	B, тис. грн.	G
1	420	370	290	0,06
2	350	320	180	0,04
3	170	120	110	0,03
4	600	550	520	0,02
5	540	510	490	0,04

Теми рефератів

1. Причини виникнення кредитних ризиків. Модель управління кредитними ризиками.
2. Фактори, що зумовлюють відсоткові ризики. Управління відсотковими ризиками.
3. Заходи зниження ризиків при інвестиційному кредитуванні.
4. Проектні ризики і методи їх зменшення.
5. Методи оцінки інвестиційного проекту в умовах невизначеності.
6. Особливості страхування як захід зниження ризиків при інвестиційному кредитуванні.

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ ДО МОДУЛЯ II

1. Лізинговий кредит — це:

- а) особливий вид економічних відносин з приводу надання кредитів під заставу нерухомого майна;

- б) відносини між юридичними особами, які виникають у разі оренди майна і супроводжуються укладанням лізингової угоди;
- в) кредит, який надається тільки в національній грошовій одиниці фізичним особам — резидентам України на придбання споживчих товарів тривалого користування та послуг;
- г) кредит, що надається шляхом акумулювання кредитних ресурсів у визначеному банку з подальшим наданням їх суб'єктам господарської діяльності.

2. Ліміт кредитування як засіб захисту від кредитного ризику означає:

- а) граничну суму кредиту, яку позичальник може отримати в банку;
- б) граничну суму ресурсів, які банк може розмістити в кредитні операції;
- в) обмежену кількість клієнтів, яким банк може видавати кредити.

3. Угода лізингу класифікується як фінансовий лізинг, якщо:

- а) за термін дії угоди амортизується не менше 60% вартості об'єкта;
- б) за термін дії угоди амортизується не менше 75% вартості об'єкта;
- в) за термін дії угоди амортизується не менше 90% вартості об'єкта;
- г) об'єкт не може бути переданий у лізинг іншій особі через особливі характеристики.

4. Згідно з українським законодавством, об'єктом лізингу можуть виступати:

- а) нематеріальні активи;
- б) основні фонди;
- в) майнові комплекси підприємств;
- г) земельні ділянки;
- д) майнові права.

5. Лізинг, при якому власник майна передає право власності на нього майбутньому лізингодавцю на умовах купівлі-продажу і водночас виступає як користувач цього майна, є такою формою лізингу:

- а) з повним набором послуг;

- б) зворотним;
- в) розподільним;
- г) непрямим;
- д) прямим;
- е) оперативним;
- ж) фінансовим.

6. Стратегія управління відсотковим ризиком через розрив в активах та пасивах (геп), який впливає на рівень відсоткових ставок, передбачає, що в умовах, коли відсоткові ставки знижуються і очікується їх подальше зниження, слід:

- а) розглянути можливість дострокового погашення заборгованості з фіксованим відсотком;
- б) запланувати збільшення довгострокової заборгованості із фіксованою ставкою.

7. Коефіцієнт забезпеченості повернення кредиту та процентів за ним заставою, що надана або пропонується фізичною особою, має становити:

- а) не менше 1,0;
- б) не менше 1,5;
- в) не більше 1,0;
- г) не більше 1,5.

8. Стан, коли активи зі змінною ставкою перевищують пасиви зі змінною ставкою, є:

- а) позитивним гепом;
- б) негативним гепом.

9. Максимальний термін інвестиційного податкового кредиту становить:

- а) до трьох місяців;
- б) до одного року;
- в) до трьох років;
- г) до п'яти років;
- д) до десяти років.

10. Якщо фінансовий стан позичальника відповідає класу А, а рівень обслуговування боргу характеризується як недостатній, то в кредитному портфелі банку за групами ризику кредиту надається категорія:

- а) стандартний;

- б) під контролем;
- в) субстандартний;
- г) сумнівний;
- д) безнадійний.

11. Рівень ризику при формуванні резерву для кредиту, що характеризується в кредитному портфелі як субстандартний, становить:

- а) 2%;
- б) 5%;
- в) 20%;
- г) 50%.

12. Ставка валової дохідності об'єкта нерухомості та мультиплікатор рентних платежів:

- а) мають прямо пропорційну залежність;
- б) є обернено залежними;
- в) не мають залежності взагалі.

13. Якщо фінансовий стан позичальника відповідає класу Б, а рівень обслуговування боргу характеризується як слабкий, то в кредитному портфелі банку за групами ризику кредиту надається категорія:

- а) стандартний;
- б) під контролем;
- в) субстандартний;
- г) сумнівний;
- д) безнадійний.

14. Теоретичне значення коефіцієнта платоспроможності позичальника фізичної особи, що відбиває співвідношення сукупного середньомісячного доходу до суми середньомісячних витрат позичальника та місячних платежів за кредитом і відсотками, не повинен бути меншим за:

- а) 1,0;
- б) 1,3;
- в) 1,5;
- г) 2,0.

15. Коефіцієнт забезпеченості, що характеризує забезпеченість повернення кредиту та процентів за ним заставою, при оцінці фінансового стану позичальника-фізичної особи, має становити:

- а) не більше 1,0;
- б) не більше 1,3;
- в) не більше 1,5;
- г) не менше 1,5.

16. Інвестиції, що спрямовані на створення і відновлення основних фондів і фінансуються за рахунок коштів державного бюджету та бюджетних позичок, визначаються як:

- а) державні капітальні вкладення;
- б) державні централізовані капітальні вкладення;
- в) змішані капітальні вкладення.

17. Плата за використання бюджетних коштів для пільгового кредитування при реалізації інвестиційних проектів впровадження енергозберігаючих технологій та технологій з виробництва альтернативних видів палива встановлюється на рівні:

- а) 1% річних;
- б) 6% річних;
- в) 10% річних;
- г) є безоплатним.

18. Обов'язковій державній експертизі у повному обсязі підлягають інвестиційні програми та проекти будівництва, що здійснюються:

- а) із залученням коштів Державного бюджету;
- б) із залученням коштів місцевих бюджетів;
- в) із залученням коштів Державного, місцевих бюджетів, а також коштів державних підприємств, установ, організацій;
- г) із залученням коштів Державного бюджету і коштів державних підприємств.

19. Стратегія управління ризиком містить такі елементи:

- а) використання всіх можливих засобів уникнення ризику, який призводить до значних збитків;
- б) контроль ризику та мінімізація сум ймовірних збитків, якщо немає можливості уникнути його повністю;

- в) страхування ризику в разі неможливості його уникнення;
- г) зазначені в пунктах а) і б);
- д) зазначені в пунктах б) і в);
- е) всі перераховані.

20. Різниця між величиною потенційного валового доходу і витрат від недозавантажених приміщень відображає величину:

- а) загальної ставки дохідності об'єкта нерухомості;
- б) дійсного валового доходу;
- в) чистого операційного доходу;
- г) рентабельності інвестицій.

21. Зазначте, чи може бути визнана в угоді лізингу операція, що має всі ознаки фінансового лізингу, як операція оперативного лізингу:

- а) ні, в жодному разі;
- б) так, за згодою сторін;
- в) так, лише за умови, що статус операції не змінюватиметься до закінчення терміну дії угоди.

22. Ризик знищення або пошкодження предмета лізингу переходить до лізингоотримувача з моменту:

- а) підписання угоди лізингу;
- б) з моменту передачі об'єкта лізингу в користування лізингоотримувача;
- в) з моменту зарахування об'єкта лізингу на баланс лізингоотримувача.

23. При передачі майна в оперативний лізинг:

- а) лізингодавець збільшує суму валових витрат на суму нарахованого лізингового платежу;
- б) лізингоодержувач збільшує суму валових витрат на суму нарахованого лізингового платежу.

24. При фінансуванні інвестиційних проектів Європейським банком реконструкцій та розвитку однією з вимог є те, що частка участі позичальника в загальному необхідному обсязі фінансування повинна становити:

- а) не менше 10% вартості проекту;
- б) не менше 25% вартості проекту;

- в) не менше 30% вартості проекту;
- г) не менше 50% вартості проекту;
- д) не менше 70% вартості проекту.

25. При використанні коштів державного бюджету, що спрямовуються на придбання вітчизняної техніки для агропромислового комплексу на умовах фінансового лізингу, техніка надається лізингоодержувачу за умови, що:

- а) попередній платіж становить не менше 5% вартості техніки;
- б) попередній платіж становить не менше 10% вартості техніки;
- в) попередній платіж становить не менше 15% вартості техніки;
- г) попередній платіж становить не менше 25% вартості техніки.

26. При обслуговуванні інвестиційних проектів, що реалізуються за рахунок кредитів комерційних банків з частковим відшкодуванням відсоткових ставок за рахунок коштів державного бюджету підприємствам відшкодовується сума сплачених ними відсотків за користування кредитом у розмірі:

- а) 50 відсотків облікової ставки Національного банку;
- б) 100 відсотків облікової ставки Національного банку;
- в) 50 відсотків кредитної ставки, що встановлена комерційним банком для цього кредиту;
- г) 25 відсотків кредитної ставки, що встановлена комерційним банком для цього кредиту.

27. Проекти будівництва, що фінансуються із залученням коштів Державного бюджету, затверджуються Кабінетом Міністрів України для об'єктів загальною кошторисною вартістю:

- а) 30 млн гривень і більше;
- б) 50 млн гривень і більше;
- в) 100 млн гривень і більше.

28. Вартість обладнання, що надано в лізинг, становить 50 тис. грн, термін дії угоди – 2,5 року, розмір лізингового відсотка – 25% річних. Розмір лізингового платежу за умови рівномірного (ануїтетного) погашення кожні півроку становитиме:

- а) 9 043 грн;
- б) 13 239 грн;

- в) 14 043 грн;
- г) 18 256 грн.

29. За умовами угоди з питання №28 визначте, яким буде розмір фінансового доходу лізингодавця за перший рік дії угоди фінансового лізингу:

- а) 4 095 грн;
- б) 5 000 грн;
- в) 9 043 грн;
- г) 9 095 грн;
- д) 9 947 грн;
- е) 13 239 грн;
- ж) 14 043 грн.

30. За умовами питання № 28 розрахуйте розмір відшкодування вартості об'єкта лізингу за 1,5 року дії угоди фінансового лізингу:

- а) 9 043 грн;
- б) 9 947 грн;
- в) 10 942 грн;
- г) 13 239 грн;
- д) 14 043 грн;
- е) 15 006 грн;
- ж) 29 932 грн.

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ
з дисципліни
“ІНВЕСТИЦІЙНЕ КРЕДИТУВАННЯ”
(підсумковий контроль)

1. Зазначте, від чого залежить максимальна величина кредиту:

- а) від величини статутного капіталу;
- б) від величини власних ресурсів;
- в) від величини робочих активів;
- г) від рівня кредитоспроможності клієнта.

2. Величина кредитних вкладень комерційного банку обмежується:

- а) 25 % величини власного капіталу банку;
- б) обсягом ресурсів банку;

- в) восьмикратною величиною власних коштів банку;
- г) 10 % величини власних коштів банку.

3. Короткостроковим вважається кредит, виданий позичальнику строком:

- а) на 6 місяців;
- б) на 1 рік;
- в) більш як на один рік.

4. Принцип забезпеченості кредиту означає:

- а) гарантію його повернення;
- б) захист від ризику неповернення;
- в) стійке фінансове становище позичальника.

5. Фінансовий стан позичальника, що належить до класу "А", означає:

- а) фінансова діяльність добра, що свідчить про можливість своєчасного виконання зобов'язань за фінансовими операціями і можливість її утримання на такому рівні надалі;
- б) фінансова діяльність клієнта добра, але ймовірність підтримання її на цьому рівні протягом тривалого часу є низькою;
- в) фінансова діяльність задовільна і потребує більш детального контролю, ймовірність несвоєчасного погашення заборгованості в повній сумі та в строки, передбачені договором.

6. Принцип платності означає, що:

- а) позичальник сплачує проценти банку за користування кредитом;
- б) банк одержує комісійну винагороду від позичальника за оформлення кредитної угоди;
- в) банк несе витрати в процесі здійснення кредитних операцій.

7. Контроль за цільовим використанням кредитних коштів здійснює:

- а) банк;
- б) клієнт (позичальник);
- в) податкова адміністрація.

8. Гарантія як спосіб захисту від кредитного ризику — це:

- а) зобов'язання третьої особи погасити борг позичальника у разі його неплатоспроможності;
- б) послуга, яку надає банк юридичним і фізичним особам;
- в) гарантійний лист позичальника своєчасно погасити кредит і проценти.

9. Значення індексу прибутковості, яке свідчить про те, що проект є прийнятним, відповідає:

- а) $IP \leq 0$;
- б) $IP \geq 0$;
- в) $IP \leq 1$;
- г) $IP \geq 1$.

10. Фінансування складних великомасштабних об'єктів, що передбачає участь декількох компаній постачальників, лізингодавців чи залучення кредитних ресурсів кількох банків для придбання об'єкта лізингу, відповідає лізингу:

- а) з повним набором послуг;
- б) зворотним;
- в) розподільним;
- г) непрямим;
- д) прямим;
- е) оперативним;
- ж) фінансовим.

11. Кредитна лінія, яку банк відкриває для оплати поставок у межах одного контракту, що реалізується протягом тривалого періоду, є:

- а) підтверженою;
- б) з повідомленням;
- в) рамковою;
- г) невідновлюваною;
- д) револьверною.

12. Кредит, що передбачає паритетний розподіл ризиків між учасниками проекту, за умовами якого вони беруть відповідальність за фіксовані в контрактах комерційні зобов'язання за ризики, що виникають внаслідок їх діяльності, є кредитом:

- а) без права регресу;
- б) з частковим регресом;
- в) з повним регресом;
- г) на консорціальних засадах.

13. Згідно з українським законодавством об'єктом лізингу не можуть бути:

- а) нематеріальні активи;
- б) основні фонди;
- в) майнові комплекси підприємств;

- г) земельні ділянки;
- д) майнові права.

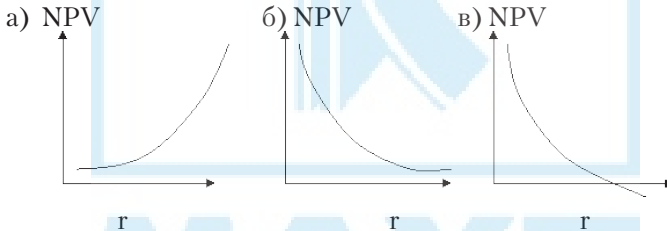
14. Угода лізингу класифікується як оперативний лізинг, якщо:

- а) за термін дії угоди амортизується не менше 60% вартості об'єкта;
- б) за термін дії угоди амортизується менше 75% вартості об'єкта;
- в) за термін дії угоди амортизується понад 75 % вартості об'єкта.

15. Поточний кредит – це:

- а) відносини між юридичними особами, які виникають у разі оренди майна і супроводжуються укладанням лізингової угоди;
- б) кредит, який надається тільки в національній грошовій одиниці фізичним особам – резидентам України на придбання споживчих товарів тривалого користування та послуг;
- в) особливий вид економічний відносин з приводу надання кредитів під заставу нерухомого майна;
- г) кредит, що надається шляхом акумулювання кредитних ресурсів у визначеному банку з подальшим наданням їх суб'єктам господарської діяльності.

16. Виберіть малюнок, що відображає залежність чистої приведеної вартості проекту від ставки дисконту:

17. Виберіть визначення економічного змісту показника чистої приведеної вартості проекту:

- а) сумарний поточний прибуток за проектом;
- б) усі прибутки від реалізації проекту, скориговані на розмір інфляції;
- в) сумарна за всіма роками життя проекту приведена до поточного періоду різниця між прибутками і витратами за проектом.

18. Інвестиційна операція, пов'язана з перетворенням виробничого процесу на основі сучасних науково-технічних досягнень, що здійснюється згідно з комплексним планом і спрямована на

збільшення виробничого потенціалу підприємства, відповідає такій формі реального інвестування:

- а) придбання цілісного майнового комплексу;
- б) модернізація;
- в) реконструкція;
- г) відновлення устаткування;
- д) інноваційне інвестування в нематеріальні активи.

19. Розмір позики, що встановлюється у відсотковому відношенні до вартості заставлених цінних паперів і відображає ризик банку за окремими видами цінних паперів, становить під заставу державних цінних паперів:

- а) 60% заставної вартості;
- б) 70% заставної вартості;
- в) 80% заставної вартості;
- г) 90% заставної вартості.

20. Відношення високоліквідних активів до короткострокових зобов'язань, що характеризує платоспроможність позичальника, — це:

- а) коефіцієнт абсолютної ліквідності;
- б) коефіцієнт поточної ліквідності;
- в) коефіцієнт загальної ліквідності.

21. Сукупна заборгованість за кредитами, облікованими векселями і 100% суми позабалансових зобов'язань, виданих одному позичальнику, не повинна перевищувати:

- а) 10% власного капіталу комерційного банку;
- б) 25% власного капіталу комерційного банку;
- в) 50% власного капіталу комерційного банку.

22. Оцінка стану обслуговування заборгованості за станом погашення клієнтом — фізичною особою заборгованості та процентів за нею є “слабкою”:

- а) якщо, заборгованість за фінансовою операцією й процентами за нею сплачуються в установлені строки або з максимальною затримкою до семи календарних днів;
- б) заборгованість за фінансовою операцією прострочена від 8 до 90 днів та проценти за нею сплачуються із затримкою від 8 до 30 днів;
- в) заборгованість за фінансовою операцією прострочена більш як на 90 днів.

23. Стратегія управління відсотковим ризиком через розрив в активах та пасивах (ген), який впливає на рівень відсоткових ставок, передбачає, що в умовах, коли існують низькі відсоткові ставки і очікується їх зростання, слід:

- а) збільшити частку кредитів з фіксованою ставкою;
- б) зменшити частку кредитів з фіксованою ставкою.

24. Щорічна сума інвестиційного податкового кредиту:

- а) може перевищувати загальну суму податку, що сплачується підприємством за підсумками року;
- б) не може перевищувати загальну суму податку, що сплачується підприємством за підсумками року.

25. Якщо валова ставка доходності об'єкта нерухомості становить 19%, то значення мультиплікатора валових рентних платежів дорівнюватиме:

- а) 0,19;
- б) 5,263;
- в) 52,63;
- г) 4,348;
- д) 43,48;
- е) немає залежності, за допомогою ставки неможливо визначити розмір мультиплікатора.

26. Коефіцієнт платоспроможності родини, що відбиває відношення сукупного місячного доходу родини до всіх місячних витрат, включаючи витрати за кредитом, не повинен бути меншим за:

- а) 1,0;
- б) 1,3;
- в) 1,5;
- г) 2,0.

27. Фінансовий коефіцієнт, що відображає частку власних коштів позичальника та характеризує його незалежність від позичених коштів, є коефіцієнтом:

- а) фінансової стійкості;
- б) незалежності;
- в) автономії;
- г) маневреності власних коштів.

28. Якщо фінансовий стан позичальника відповідає класу В, а рівень обслуговування боргу характеризується як "добрий", то

в кредитному портфелі банку за групами ризику кредиту надається категорія:

- а) стандартний;
- б) під контролем;
- в) субстандартний;
- г) сумнівний;
- д) безнадійний.

29. Плата за користування пільговими кредитами з використанням бюджетних коштів для кредитування інвестиційних проектів, спрямованих на впровадження енергозберігаючих технологій та технологій з виробництва альтернативних видів палива, встановлюється на рівні:

- а) не більше 5% річних;
- б) не більше 6% річних;
- в) не більше 10% річних;
- г) такі кредити є безоплатними.

30. Зазначте, чи має право банк при видачі кредитів за рахунок бюджетних коштів стягувати з позичальника комісійну винагороду:

- а) так;
- б) ні;
- в) не більше 2% річних.

31. Відсотки за довгострокові позики належать до:

- а) грошового відпливу за операційною діяльністю;
- б) грошового відпливу за фінансовою діяльністю;
- в) грошового припливу за фінансовою діяльністю;
- г) грошового відпливу за інвестиційною діяльністю.

32. Регулярний грошовий потік з рівномірними часовими інтервалами в межах періоду, що аналізується, має назву:

- а) дискретний грошовий потік;
- б) чистий грошовий потік;
- в) ануїтет.

33. Визначте, до якої форми кредиту слід віднести відстрочку платежу постачальником за відвантажені товари, яку він надав покупцеві:

- а) державний;
- б) споживчий;

- в) комерційний;
- г) банківський.

34. Зазначте, яка форма кредиту виконує антипацієнну (емісійну) функцію:

- а) банківський;
- б) державний;
- в) міжнародний;
- г) всі перераховані.

35. Те, що структура відсоткової ставки за кредит формується без урахування конкуренції з боку інших потенційних кредиторів, є недоліком такої моделі, як:

- а) модель цінового лідерства;
- б) модель “вартість плюс”.

36. Аналітична оцінка об'єкта нерухомості, що базується на оцінці його фінансового стану і перспектив отримання прибутку і чистого доходу в результаті його експлуатації, є:

- а) ринковою вартістю об'єкта;
- б) інвестиційною вартістю;
- в) балансовою вартістю;
- г) фундаментальною внутрішньою вартістю;
- д) балансовою вартістю;
- е) ліквідаційною вартістю.

37. Рівень ризику при формуванні резерву для кредиту, що характеризується в кредитному портфелі як стандартний, становить:

- а) 2%;
- б) 5%;
- в) 20%;
- г) 50%.

38. Зазначте, чи слід враховувати суб'єктивні показники (ефективність управління, склад засновників, ринкова позиція позичальника) при прийнятті рішення про можливість кредитування позичальника — юридичної особи:

- а) так;
- б) ні.

39. Чи має право лізингодавець відмовитися від договору лізингу та вимагати повернення предмета лізингу за умови, якщо лізингоотримувач не сплатив поточний лізинговий платіж:

- а) ні, в жодному випадку до настання терміну закінчення дії угоди;
- б) так, якщо платіж не сплачений повністю;
- в) так, якщо прострочення платежу перевищує 30 днів;
- г) так, якщо платіж не сплачений у повному обсязі або, навіть частково;
- д) зазначене в пунктах б) і в);
- е) зазначене в пунктах в) і г).

40. За умови передачі майна на основі угоди фінансового лізингу під час нарахування лізингового платежу:

- а) лізингодавець збільшує валові доходи;
- б) лізингодавець збільшує валові витрати;
- в) лізингоотримувач збільшує валові доходи.

41. Якщо проекти будівництва, що фінансуються із залученням коштів Державного бюджету, споруджуються із залученням іноземних кредитів під гарантію Кабінету Міністрів України, то вони потребують затвердження Кабінетом Міністрів у таких випадках:

- а) якщо кошторисна вартість перевищує 30 млн грн;
- б) якщо кошторисна вартість перевищує 50 млн грн;
- в) якщо кошторисна вартість перевищує 100 млн грн;
- г) незалежно від кошторисної вартості.

42. Форма забезпечення, згідно з якою позичальник переуступає банку дебіторську заборгованість, внаслідок чого надходження від замовника (покупця) передаються банку в рахунок погашення заборгованості, є:

- а) гарантією (порукою);
- б) цесією;
- в) концесією;
- г) заставою.

43. Для визначення кількісної оцінки рівня ризику за проектом розрахуйте середньоквадратичне відхилення можливих варіантів поточного прибутку від його середнього розміру. Прогнозовані

розрахунки показали однакову ймовірність варіантів отримання прибутку в 60, 80 і 90 тис. грн:

- а) 10 тис. грн;
- б) 12,5 тис. грн;
- в) 15 тис. грн;
- г) 30 тис. грн.

44. Компанія виготовляє продукт А. Величина постійних витрат – 20 тис. грн, одиниця продукції реалізується за ціною 820 грн, змінні витрати становлять 270 грн на одиницю продукції. Точка беззбитковості становитиме:

- а) 25 одиниць;
- б) 37 одиниць;
- в) 74 одиниці.

45. Розрахуйте значення чистої приведеної вартості для проекту, що передбачає початкові інвестиції – 200 тис. грн, поточний прибуток протягом трьох років по 100 тис. грн, ліквідаційна вартість активів – 50 тис. грн, ставка дисконту – 20%:

- а) –39,36 тис. грн;
- б) 39,58 тис. грн;
- в) 50 тис. грн;
- г) 123,84 тис. грн.

46. Кредит у розмірі 100 тис. грн видано на рік під 25% річних. Розмір відсоткової виплати за 25 днів користування кредитними ресурсами становить:

- а) 1250,15 грн;
- б) 1736,11 грн;
- в) 1925,14 грн;
- г) 2083,33 грн.

47. Кредит у розмірі 100 тис. грн видано на рік під 25% річних. За умови одноразового погашення кредиту у кінці терміну і щомісячної виплати відсотків їх розмір за один місяць становитиме:

- а) 1250,15 грн;
- б) 1736,11 грн;
- в) 2083,33 грн;
- г) 6250 грн.

48. Банком надано кредит на суму 3 млн грн строком на 3 роки під 8% річних. Погашення боргу проводиться рівними щорічними виплатами в кінці року, включаючи погашення основної суми бор-

гу та відсоткових платежів. Нарахування відсотків проводиться раз на рік. Щорічна виплата становитиме:

- а) 1 млн 164 тис. грн;
- б) 1 млн 240 тис. грн;
- в) 864 тис. грн;
- г) 240 тис. грн.

49. Банком надано кредит на суму 3 млн грн строком на 3 роки під 8% річних. Погашення боргу проводиться рівними щорічними виплатами в кінці року, включаючи погашення основної суми боргу та відсоткових платежів. Нарахування відсотків проводиться раз на рік. Залишок невиплаченого боргу на початок третього року становитиме:

- а) 2 млн грн;
- б) 1 млн 164 тис. грн;
- в) 1 млн 78 тис. грн;
- г) 864 тис. грн.

50. Під заставу підприємство отримало кредит на суму 90 тис. грн на один рік під 12% річних. Погашення основного боргу та виплата відсотків передбачаються рівномірно щоквартально. Величина щоквартальних строкових виплат становитиме:

- а) 18 тис. грн;
- б) 22 тис. 500 грн;
- в) 24 тис. 214 грн;
- г) 24 тис. 300 грн.

51. Кредит у розмірі 100 тис. грн видано на рік під 25% річних. Погашення основної суми боргу відбувається рівномірно щоквартально одночасно зі сплатою відсотків за той же період. Відсотки за другий квартал становитимуть:

- а) 2083,33 грн;
- б) 3125 грн;
- в) 4687,50 грн;
- г) 6250 грн.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Нормативно-правова

1. Закон України “Про банки та банківську діяльність” від 07.12.2000 № 2121-III.

2. *Закон України “Про оподаткування прибутку підприємств”* від 22.05.97 № 283/97-ВР (зі змін. і доп.).
3. *Закон України “Про іпотечне кредитування, операції з консолідованим боргом та іпотечні сертифікати”* від 19.06.03 № 979-IV.
4. *Закон України “Про фінансовий лізинг”* від 11.12.03 № 1381.
5. *Закон України “Про фінансово-кредитні механізми і управління майном при будівництві житла та операціях з нерухомістю”* від 19.06.03 № 978.
6. *Закон України “Про забезпечення вимог кредиторів та реєстрацію обтяжень”* від 18.11.03 № 1255-IV.
7. *Закон України “Про цінні папери і фондовий ринок”* від 23.02.06 № 3480-IV.
8. *Закон України “Про обіг векселів в Україні”* від 05.04.01 № 2314-III.
9. *Закон України “Про іпотечні облигації”* від 22.12.05 № 3273-IV.
10. *Закон України “Про іпотеку”* від 05.06.03 № 898-IV (зі змін. і доп. № 3480-IV від 23.02.06).
11. *Закон України “Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні”* від 12.07.01 № 2658-II // Урядовий кур’єр. — 2001. — 12 верес.
12. *Закон України “Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом”* від 30.06.99 №784-XIV // Урядовий кур’єр. — 1999. — 15 верес.
13. *Закон України “Про інвестиційну діяльність”* від 18.09.91 // Закони України. — К., 1996. — С. 3–17.
14. *Положення НБУ “Про порядок здійснення консорціумного кредитування”*: Затв. постановою Правління НБУ від 21.02.96 № 37.
15. *Положення НБУ “Про порядок формування та використання резерву для відшкодування можливих втрат за кредитними операціями банків”*: Затв. постановою Правління НБУ від 06.07.2000 № 279.
16. *Положення “Про порядок визначення справедливої вартості та зменшення корисності цінних паперів”*: Затв. постановою Правління НБУ від 17.12.03 № 561.
17. *Положення “Про порядок залучення іноземних кредитів та надання гарантій Кабінету Міністрів України для забезпечення*

- зобов'язань юридичних осіб-резидентів щодо їх погашення”: Затв. постановою КМУ України від 31.03.04 № 414.
18. *Положення* “Про іпотечне покриття звичайних іпотечних облигацій, порядок ведення реєстру іпотечного покриття та управління іпотечним покриттям звичайних іпотечних облигацій” ДКЦПФР: Зареєстровано 15.11.06 р. за № 1205/13079.
 19. *Положення* “Про порядок отримання резидентами кредитів, позик в іноземній валюті від нерезидентів і надання резидентами позик в іноземній валюті нерезидентам”: Затв. постановою НБУ від 17.06.04 № 270.
 20. *Положення* “Про порядок надання резидентам України індивідуальних ліцензій на отримання кредитів в іноземній валюті від іноземних кредиторів”: Затв. постановою НБУ від 28.09.95 № 244.
 21. *Положення* “Про фінансування та державне кредитування капітального будівництва, що здійснюється на території України”: Затв. наказом Мінекономіки, Мінфіну, Держкомітету у справах містобудування та архітектури від 23.09.96 № 127/201/173.
 22. *Постанова* КМУ “Порядок використання коштів державного бюджету, що спрямовуються на придбання вітчизняної техніки і обладнання для агропромислового комплексу на умовах фінансового лізингу та заходи за операціями фінансового лізингу” від 10.12.03 № 1904.
 23. *Постанова* КМУ “Порядок надання пільгових кредитів для реалізації інвестиційних проектів впровадження енергозберігаючих технологій та технологій з виробництва альтернативних джерел палива” від 18.05.06 № 695.
 24. *Постанова* КМУ “Порядок затвердження інвестиційних програм і проектів будівництва та проведення їх комплексної державної експертизи” від 11.04.02 № 483.
 25. *Постанова* КМУ “Порядок підготовки та реалізації проектів економічного і соціального розвитку України, які підтримуються міжнародними фінансовими організаціями” від 10.10.01 № 1317.
 26. *Постанова* КМУ “Порядок конкурсного відбору інвестиційних проектів, що реалізуються за рахунок кредитів комерційних банків з частковим відшкодуванням відсоткових ставок” від 29.01.02 № 101.

27. *Порядок* конкурсного відбору інноваційних проектів для їх фінансової підтримки: Наказ Державного агентства України з інвестицій та інновацій від 16.11.2006 № 34: Зареєстровано в МЮ України 30.11.06 №1250/13124.
28. Методика інтегральної оцінки інвестиційної привабливості підприємств та організацій, Агентство з питань запобігання банкрутству підприємств та організацій 23.02.98 № 22: Зареєстровано в МЮУ 31.03.1998 за № 214/2654.

Основна

29. *Банківські операції*: Підручник/ А. М. Мороз, М. І. Савлук та ін.; За ред. д-ра екон. наук, проф. А. М. Мороза. — К.: КНЕУ, 2000.
30. *Банківська справа*: Навч. посіб. / За ред. проф. Р. І. Тиркала. — Тернопіль: Карт-бланш, 2001.
31. *Васюренко О. В.* Банківські операції: Навч. посіб. — К.: Знання, 2004.
32. *Гончаров А. Б.* Інвестування: Навч. посіб. / Харківський держ. екон. ун-т. — Х.: ВД “ІНЖЕК”, 2004.
33. *Гриджук Д. М.* Забезпечення кредитних зобов’язань у діяльності банків. — К.: Істина, 2001. — 253 с.
34. *Жданов В. П.* Организация и финансирование инвестиций. — Калининград: Янтарный сказ, 2000.
35. *Інвестиційне кредитування*: Навч. посіб. / А. А. Пересада, Т. В. Майорова. — К.: КНЕУ, 2002.
36. *Іпотечний ринок в Україні: проблеми стратегії розвитку* / Ред. кол. В. Д. Базидевич та ін. — К., 2004. — 140 с.
37. *Кредитний ризик комерційного банку*: Навч. посіб. / В. В. Вітлинський, О. В. Пернарівський, Я. С. Наконечний; За ред. В. В. Вітлинського. — К.: Т-во “Знання”, КОО, 2000.
38. *Лагутін В. Д.* Кредитування: теорія і практика: Навч. посіб. — 4-те вид., стереотип. — К.: Знання, 2004. — 215 с.
39. *Левченко О. М.* Етапи кредитування // Сіверянський літопис, 1999. — № 6. — С. 213–220.
40. *Левченко О.* Класифікація банківських кредитів // Сіверянський літопис. — 1999. — № 1. — С. 179–191.
41. *Левченко О. М.* Оцінка кредитоспроможності позичальників // Економіка: проблеми теорії і практики: Зб. наук. праць. — Дніпропетр. нац ун-т. — 2001. — Вип. 94. — С. 26–34.

42. *Левченко О.* Принципи банківського кредитування // Сіверянський літопис. — 2000. — № 5. — С. 164–168.
43. *Любуць О. С., Кіреєв О. І.* Іпотечний ринок: теоретичні основи іпотеки, іпотечне кредитування, інструменти і моделі фінансування та рефінансування житлового будівництва. — К., 2005. — 356 с.
44. *Любуць О. С., Кіреєв О. І., Домрачев В. М.* Іпотечне кредитування: теоретичні основи іпотеки, інструменти і моделі фінансування та рефінансування житлового будівництва. — К.: Вид-во Європейського університету, 2006. — 299 с.
45. *Мілай А. О.* Кредитно-розрахункові операції: Навч. посіб. — К.: МАУП, 2004
46. *Петрук О. М.* Банківська справа: Навч. посіб. / За ред. проф. Ф. Ф. Бутинця. — К.: Кондор, 2004. — 461 с.
47. *Пересада А. А., Коваленко Ю. М., Онікієнко С. В.* Інвестиційний аналіз: Підручник. — К.: КНЕУ, 2005. — 485 с.
48. *Савич В. І.* Іпотечне кредитування в Україні: суперечності та тенденції розвитку. — Івано-Франківськ: ІМЕ “Галицька академія”, 2006. — 552 с.
49. *Савчук В. П., Прилишко С. И., Величко Е. Г.* Анализ и разработка инвестиционных проектов: Учеб. пособие. — К.: Абсолют-В, Эльга, 1999.
50. *Сазонець І. Л.* Національна система іпотечного кредитування. — Суми: Довкілля, 2006. — 114 с.
51. *Хмеленко О. В.* Кредитування та контроль: Навч. посіб. — Х.: ІНЖЕК, 2004. — 237 с.
52. *Циглик І. І., Кропельницька С. О., Білий М. М., Мозіль О. І.* Аналіз і розробка інвестиційних проектів: Навч. посіб. — К.: Центр навч. літ-ри, 2005. — 160 с.
53. *Шевченко Р. І.* Банківські операції: Навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц. — К.: КНЕУ, 2003. — 276 с.
54. *Щукін Б. М.* Аналіз інвестиційних проектів: Конспект лекцій. — К.: МАУП, 2002. — 128 с.

Додаткова

55. *Бланк І. А.* Інвестиційний менеджмент. — К.: МП “ІТЕМ”, 1995. — 447 с.
56. *Блохина В. Г.* Инвестиционный анализ. — Ростов н/Д: Феникс, 2004. — 320 с.

57. *Васильев Н. М.* Лизинг: организация, нормативно-правовая основа, развитие. — М., 1997.
58. *Внукова М. М.* Основы факторингу: Навч. посіб. — К.: Товариство “Знання”, 1998. — 174 с.
59. *Верба О. В., Загородніх М. О.* Проектний аналіз. — К.: Наук. думка, 2000.
60. *Грачева М. В.* Анализ проектных рисков: Учеб. пособие. — М.: ЗАО “Финстатинформ”, 1999
61. *Грибалева Н. П., Игнатъева И. Г.* Бизнес-план. Практическое руководство по составлению. — СПб., 1994. — 158 с.
62. *Губський Б. В.* Інвестиційні процеси в глобальному середовищі. — К.: Наук. думка, 1998.
63. *Денисенко М. П.* Основы інвестиційної діяльності: Підручник. — К.: Алерта, 2003.
64. *Жуков Е. Ф.* Трассовые и факторинговые операции коммерческих банков: сер. “Международный банковский бизнес”. — М.: Изд-во АО “Консалтбанкир”, 1995. — 48 с.
65. *Ипотечный рынок в Україні: проблеми стратегії розвитку: Міжнар. наук.-практ. конф. / За заг. ред. В. І. Кравченка, К. В. Паливода.* — К.: Міжн. інститут фінансів, 2004. — 207 с.
66. *Идрисов А. Б.* Стратегическое планирование и анализ эффективности инвестиций. — М.: ИНФРА-М, 1996.
67. *Инвестування: Навч.-метод. посіб. / А. А. Пересада, О. О. Смірнова, С. В. Онікієнко, О. О. Ляхова.* — К.: КНЕУ, 2001.
68. *Камарницький І. Ф.* Інвестиційна діяльність комерційних банків: Монографія. — Чернівці: Рута, 2004. — 260 с.
69. *Ковалев В. В.* Методы оценки инвестиционных проектов — М.: Финансы и статистика, 1998.
70. *Коваленко Н., Човнюк Ю.* Тенденції розвитку лізингу: світовий досвід і реалії в Україні // *Банківська справа.* — 2000. — № 6. — С. 29–32; 2001. — № 1. — С. 47–51.
71. *Ковалевський В. В., Козак Ю. Г., Грищенко С. Г., Новицький В. М., Макогон Ю. В.* Міжнародні організації: Навч. посіб. / За ред. В. В. Ковалевського, Ю. Г. Козака. — Одеса, 2001.
72. *Кот Л. Л.* Банківський кредит у трансформаційній економіці: питання теорії, методології, практики. — К.: Знання Укр., 2003. — 93 с.

73. *Кручок С. І.* Іпотечне кредитування: європейська практика та перспективи розвитку в Україні. — К.: Урожай, 2003. — 207 с.
74. *Курилин Б. И.* Безопасность банковских операций: Оценка и минимизация рисков. — К., 1995.
75. *Міжнародні валютно-кредитні відносини: Підручник / А. С. Філіпенко, В. І. Мазуренко, В. Д. Сікора та ін.; За ред. А. С. Філіпенко.* — К.: Либідь, 1997.
76. *Мертенс А. В.* Инвестиции: Курс лекций по современной финансовой теории. — К., 1997.
77. *Мороз А. М., Савлук М. І., Пудовкіна М. Ф.* Банківські операції. — К.: КНЕУ, 2003
78. *Роуз П. С.* Банковский менеджмент. Предоставление финансовых услуг: Пер. с англ. / Под науч. ред. В. Т. Севрука, Т. Н. Черкасова — М.: Дело, 1995
79. *Смирнов А. Л.* Организация финансирования инвестиционных проектов. — М., 1993.
80. *Смирнов А.* Лизинговые операции. — М.: Консалт-банк, 1995.
81. *Страховання: Підручник / Керівник авт. кол. і наук. ред. С. С. Осадець.* — К.: КНЕУ, 2002. — 599 с.
82. *Талье И., Абашина А. и др.* Аренда и лизинг. — М.: Феликс, 1996.
83. *Управління банківськими інвестиціями / А. А. Пересада, Т. В. Майорова.* — К.: КНЕУ, 2005. — 388 с.
84. *Циганкова Т. М., Гордєєва Т. Ф.* Міжнародні організації: Навч. посіб. — 2-ге вид., перероб. і доп. — К., 2001.
85. *Черевко Г. В., Калитка Г. Б.* Лізинг: реалії, проблеми, перспективи // *Фінанси України.* — 1999. — № 2.
86. *Шульга Н. П., Гаманкова О. А., Ковганич И. Н.* Оценка кредитоспособности клиента: Рекомендации банкиру при выдаче кредита. — К.: Киевский ин-т банкиров банка “Украина”, 1995. — 59 с.
87. *Шклярчук С. Г.* Финансовая система. Структура. Механизм функционирования, оптимизация: финансовые рынки; финансовые инструменты; методы анализа; регулирование и оптимизация. — К.: Нора-принт, 2003.
88. *Інвестиційне кредитування / І. В. Борщук, О. Д. Вовчак.* — Л.: Видво Львів. комерційної академії, 2004. — 119 с.

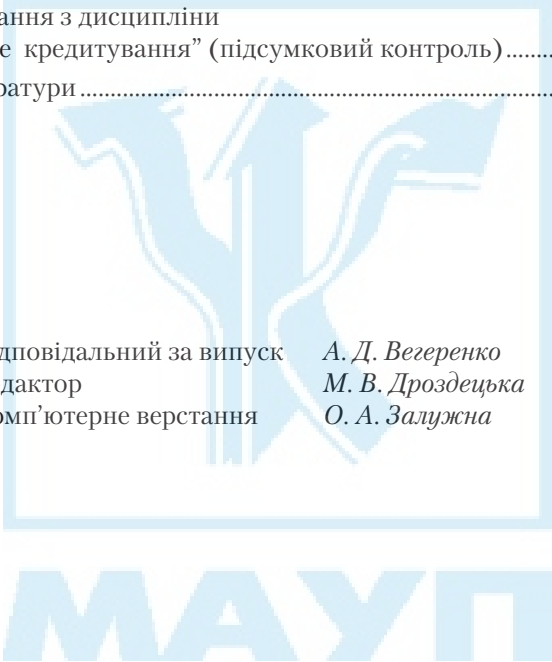
Електронні джерела

1. <http://www.rada.gov.ua> — офіційний сайт Верховної Ради України, законодавча база.
2. <http://www.bank.gov.ua> — офіційний сайт Національного банку України.
3. <http://www.leasing.org.ua> — все про лізинг в Україні.

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.....	3
Тематичний план дисципліни “Інвестиційне кредитування”	5
Зміст дисципліни “Інвестиційне кредитування”	5
Тестові завдання до модуля I.....	25
Тестові завдання до модуля II.....	41
Тестові завдання з дисципліни “Інвестиційне кредитування” (підсумковий контроль).....	48
Список літератури.....	58

Відповідальний за випуск *А. Д. Вегеренко*
Редактор *М. В. Дроздецька*
Комп'ютерне верстання *О. А. Залужна*

Зам. № ВКЦ-3436

Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП)
03039 Київ-39, вул. Фрометівська, 2, МАУП